NAPRZÓD

DZIENNIK SOCJALISTYCZNY

ORGAN WK PPS — CENA — 2 — ZŁ

ROK 55 — KRAKÓW · PIĄTEK 15 LISTOPADA · 1946 R. — NR 278

O spokój wewnętrzny

Wybory do Sejmu Ustawodawczego zostały podpisane. 19. I. po raz pierwszy od 18 lat pójdziemy do urny, aby w powszechnym, demokratycznym głosowaniu wybrać jednoizbowe przedstawicielstwo Narodu, któremu przypadnie historyczna rola uchwalenia nowej, przystosowanej do zmienionych warunków konstytucji.

Będzie to doniosły akt obywatelski zrywający z pozostałościami wszelkiej tymczasowości, wprowadzający do stosunków zewnętrznych w kraju niezmiernie ważny dla wzmożenia odbudowy czynnik stabilizacji politycznej wynikającej demokratycznej praworządności.

Dzień 19 stycznia będzie w życiu początkiem nowego okresu budowy w uregulowanych warunkach po ustaleniu zasadniczych zrębów nowego ustroju odrodzonej Polski, będzie on otwarciem następnego etapu umacniania, udoskonalenia i ujęcia w normy prawa wielkich przemian zapoczątkowanych reformą rolną i nacjonalizacją kluczowych ośrodków przemysłu.

Dla urzeczywistnienia odbudowy potrzebny Polsce przede wszystkim spokój wewnętrzny, prawdziwa jedność oparta o twórcze działanie wszystkich sił demokracji i postępu.

W imię tego pokoju i w imię tak pojętej jedności PPS wysunęła przeszło rok temu hasło bloku wyborczego 6 stronnictw. Mimo kilkunastu prób podejmowanych przez PPS i PPR kierownictwo PSL propozycję wspólnego bloku odrzuciło, dając tym dowód swej nieodpowiedzialności politycznej i coraz gwałtowniejszego staczania się na pozycje całkowitej negacji wobec nowej demokratycznej rzeczywistości społecznej w Polsce.

6. X. ukazał się wspólny komunikat PPS i PPR, SL i SD, zawierający oświadczenie, iż wobec niedojścia do skutku z winy PSL bloku 6-ciu — 4 stronnictwa demokratyczne potwierdzają swą decyzję pójścia do wyborów w bloku 4-ch.

Dla PPS blok 4-ch nie był koncepcją nową. Wszystkie uchwały Rady Naczelnej głosiły, że w wypadku wyłamania się PSL ze współdziałania stronnictw demokratycznych w imię tego samego dążenia do spokoju wewnętrznego i jedności tego obozu pozostało montowanie bloku 4-ch.

Oparty w pierwszym rzędzie o jedność działania PPS i PPR określony równością praw i obowiązków wielkością realizowanego wkładu do budowy ludowego państwa.

Równocześnie z ogłoszonym zarządzeniem prezydenta KRN rozpisania wyborów ukazał się komunikat SAP o odbytym zebraniu po[illegible] PPS, PPR, SL, SD.

W takim układzie stosunków zasadnicza walka wyborcza stoczy się między stronnictwami stojącymi na gruncie zasad PKWN a między PSL, który skupia niezadowolonych z działalności Rządu Jedności Narodowej.

Terminy kalendarza wyborczego szybko biegną. PPS jest przygotowana. 19 stycznia stanie ona przed polskimi masami pracującymi z jasnym programem wierna swoim podstawowym wielkim ideałom: niepodległości i socjalizmu.

Tempo, w jakim rozbudowują się szeregi aktywu PPS świadczy o ogromnym kapitale mas pracujących do socjalizmu polskiego. Polski lud pracujący wie, że PPS zaufania jego nie zawiedzie i polski lud pracujący nie zawiedzie PPS.

RAFAŁ PRAGA

Atak na politykę zagraniczną Partii Pracy

LONDYN, 15. 11. (BBC). Gabinet brytyjski rozpatrywał we czwartek wniosek 57 posłów Partii Pracy, skierowany przeciwko polityce zagranicznej i przeciwko ustawie o przymusowej służbie wojskowej w czasie pokoju. Wniosek ten może stać się hasłem do ogólnej debaty w tej sprawie.

Premier Attlee przeprowadził rozmowy z wnioskodawcami dowodząc, że wniosek jest równoznaczny z pełną krytyką polityki zagranicznej rządu. Jednakowoż posłowie poprawki swej nie cofnęli.

Już od pewnego czasu przygotowywała się dyskusja nad zmianą polityki rządowej. Wstępem do szerszej dyskusji było wystąpienie jednego z posłów Partii Pracy, który wyraził nadzieję, że rząd zmieni politykę zagraniczną w kierunku ściślejszej współpracy z państwami, realizującymi program socjalistyczny, w przeciwnym bowiem razie grozi konflikt pomiędzy kapitalistycznymi Stanami Zjednoczonymi a Związkiem Radzieckim. Powszechnie uważa się, że druga kwestia, to jest obowiązkowej służby wojskowej, nie stanowi tak poważnego problemu do dyskusji.

LONDYN, 15. 11. W sprawie wniosku 57 posłów pracy, Komitet Wykonawczy Partii Pracy udzielił tym posłom nagany i wezwał ich do wycofania wniosku.

Nota amerykańska do Włoch

RZYM, 16. 11. (PAP). Rząd amerykański doręczył rządowi włoskiemu notę, w której oświadcza, że Włochy i Jugosławia mają pełne prawo prowadzenia bezpośrednich rokowań pod warunkiem, że opierać się będą na decyzjach już powziętych przez konferencję ministrów Wielkiej Czwórki.

WIELKA CZWÓRKA O TRIEŚCIE

LONDYN, 15. 11. (BBC). Sprawa Triestu będzie w dalszym ciągu przedmiotem obrad konferencji 4 ministrów, która rozpatrzy tę sprawę z nowego aspektu, tj. bezpośrednich rokowań jugosłowiańsko-włoskich.

Korespondent radia brytyjskiego [illegible], że Wielka Brytania śledzi z [illegible] tę dążność do porozumie-

W GRECJI WZMOGŁY SIĘ WALKI

LONDYN, 15. 11. (BBC) Z Aten donoszą, że w Północnej Grecji miały miejsce poważne starcia między oddziałami wojskowymi a powstańcami.

Oddziały rządowe miały podobno ponieść poważne straty. W godzinach przedpołudniowych w Atenach grecki szef sztabu konferował z szefem brytyjskiej misji wojskowej.

TERROR ROŚNIE

LONDYN, 15. 11. (BBC). Przedstawiciele agencji żydowskiej, którzy już raz dali wyraz swojego stosunku do akcji terrorystycznej, wyrazili niepokój z powodu zapowiedzi o rozszerzeniu tej akcji na teren Anglii.

Jak donoszą z Palestyny, doszło do rozdźwięku między żydowską organizacją terrorystyczną a kierownictwem ruchu oporu.

Brytyjskim wojskom saperskim udało się odkryć i unieszkodliwić miny założone na torze kolejowym w okolicy Haify. Odcinek podminowany wynosił kilkaset metrów.

KRYZYS RZĄDOWY W BELGJI ZAŻEGNANY

LONDYN, 15. 11. (BBC). Donoszą z Brukseli, że kryzys rządowy, grożący na skutek ustąpienia 4 ministrów komunistycznych, został zażegnany.

DLACZEGO PPS PARTIĄ POŁMILIONOWĄ?

- bowiem ze względu na sytuację międzynarodową, jak i wewnętrzną, Polska Partia Socjalistyczna stała się syntezą myśli politycznej Polski doby dzisiejszej.

Tekst kalendarza wyborczego

Poniżej podajemy tekst Kalendarza Wyborczego ustalonego przez Prezydium KRN. Wymienione daty oznaczają ostateczne terminy dla poszczególnych czynności wyborczych. Wojew. Komitet PPS zwraca szczególną uwagę członków Partii, a przede wszystkim działaczy partyjnych, którzy z racji swych stanowisk wezmą udział w kampanii wyborczej na dokładne zapoznanie się z niżej podanymi szczegółami, których znajomość jest niezbędna dla wykonywania powierzonych im zadań.

17 listopada 1946 r. — Prezydium KRN mianuje, na wniosek Prezesa Rady Ministrów, Generalnego Komisarza Wyborczego spośród sędziów Sądu Najwyższego, Najwyższego Trybunału Narodowego lub sędziów Sądu Apelacyjnego, oraz na wniosek Prezesa Rady Ministrów — zastępcę Generalnego Komisarza Wyborczego (art. 12).

18 listopada 1946 r. — Prezydium KRN powołuje 6 członków Państwowej Komisji Wyborczej spośród członków sześciu klubów poselskich Krajowej Rady Narodowej po jednym z każdego klubu oraz 6 zastępców (art. 13).

23 listopada 1946 r. — Generalny Komisarz Wyborczy mianuje przewodniczących Okręgowych komisji wyborczych i ich zastępców. Wojewódzkie Rady Narodowe, właściwe dla siedziby okręgowej komisji wyborczej, a w Warszawie i Łodzi — Rady Narodowe tych miast, powołują spośród wyborców danego okręgu trzech członków okręgowej komisji wyborczej, oraz 2 ich zastępców (art. 14, ust. 1 i 2).

26 listopada 1946 r. — Okręgowa Komisja Wyborcza podaje do wiadomości Powiatowych (Miejskich) Rad Narodowych podział powiatu na obwody głosowania (art. 21, ust. 1).

30 listopada 1946 r. — Przewodniczący Okręgowej Komisji Wyborczej powołuje przewodniczących obwodowych komisji wyborczych i ich zastępców (art. 15, ust. 1 lit. a i ust. 2). Właściwe Wojewódzkie Rady Narodowe, w Warszawie i Łodzi — Rady Narodowe tych miast — powołują po trzech członków obwodowych komisji wyborczych, oraz po dwóch ich zastępców — w miarę możności spośród wyborców danego obwodu (art. 15, ust. 1 lit. b. ust. 2).

6 grudnia 1946 r. — Zarządy Miejskie lub gminne sporządzają spisy wyborców w trzech egzemplarzach oddzielnie dla każdego obwodu głosowania (art. 22, ust. 1).

8 grudnia 1946 r. — Zarządy Miejskie lub gminne przesyłają po dwa egzemplarze spisów wyborców przewodniczącym obwodowych komisji wyborczych, oraz po 1 egzemplarzu — przewodniczącym okręgowych komisji wyborczych (art. 23).

10 grudnia 1946 r. — Zgłaszanie na piśmie państwowych list kandydatów na ręce Generalnego Komisarza Wyborczego (art. 40 ust. 1).

11 grudnia 1946 r. — Okręgowe komisje wyborcze ogłaszają za pośrednictwem Powiatowych (Miejskich) Rad Narodowych we wszystkich gminach za pomocą plakatów podział powiatu (miasta) na obwody głosowania ze wskazaniem lokali i godzin urzędowania obwodowych komisji wyborczych, lokali głosowania, terminów i miejsce wyłożenia spisów wyborczych, liczby posłów, którzy mają być wybrani w okręgu, miejsca, czasu, sposobu i ostatecznego terminu zgłoszenia kandydatur i oświadczeń, w myśl art. 33 składu osobowego okręgowych i obwodowych komisyj, oraz miejsca i czasu wnoszenia reklamacyj, zażaleń i sprzeciwów (art. 21, pkt. 2).

12—24 grudnia 1946 r. — Wyłożenie spisów wyborców w lokalach obwodowych komisji wyborczych codziennie przez 7 godzin (art. 25 ust. 1).

20 grudnia 1946 r. — Zgłoszenie na piśmie na ręce przewodniczącego okręgowej komisji wyborczej okręgowych list kandydatów (art. 33 ust. 1).

20 grudnia 1946 r. — Generalny Komisarz ogłasza w „Monitorze Polskim" ważnie zgłoszone państwowe listy kandydatów (art. 42).

28 grudnia 1946 r. — Pełnomocnicy okręgowych list kandydatów składają na ręce przewodniczących okręgowych komisji wyborczych pisemne oświadczenie o przyłączeniu swych list do oznaczonej w oświadczeniu listy państwowej. Oświadczenie takie przewodniczący okręgowej komisji wyborczej przesyła Generalnemu Komisarzowi Wyborczemu (art. 33, ust. 3).

31 grudnia 1946 r. — Przewodniczący okręgowej komisji wyborczej rozpoznaje zażalenia i sprzeciwy oraz nakazuje obwodowym komisjom wyborczym wprowadzenie potrzebnych zmian do spisów wyborców (art. 29).

31 grudnia 1946 r. — Prezydium właściwej Woj. Rady Narodowej, a w Warszawie i Łodzi prezydium Rad Narodowych tych miast — zawiadamiają właściwego przewodniczącego okręgowej komisji wyborczej o decyzji w przedmiocie zażaleń i sprzeciwów w sprawie niedopuszczenia do głosowania z przyczyn określonych w art. 2, ust. 1 lit. d i ust. 2 (art. 30 ust. 2).

2 stycznia 1947 r. — Przewodniczący okręgowej komisji wyborczej nakazuje okręgowym komisjom wyborczym wprowadzenie do spisu wyborców potrzebnych zmian wynikających z decyzji prezydium Woj. Rady Narodowej (względnie Rady Narodowej m. stoł. Warszawy lub Łodzi) w przedmiocie zażaleń i sprzeciwów w sprawie niedopuszczenia do głosowania z przyczyn określonych w art. 2 ust. 1 lit. d i ust. 2, (art. 30 ust. 2).

5 stycznia 1947 r. — Obwodowa komisja wyborcza wprowadza do spisu wyborców zmiany zarządzone przez przewodniczącego okręgowej komisji wyborczej, po czym w spisie wyborców nie wolno czynić żadnych zmian z wyjątkiem przewidzianych w art. 32 ust. 2 i 3, a także w ust. 4 (art. 32 ust. 1).

7 stycznia 1947 r. — Okręgowa Komisja Wyborcza rozsyła afisze wyborcze zawierające okręgowe listy kandydatów w odpowiedniej ilości do obwodowych komisyj wyborczych z poleceniem rozplakatowania. Afisze te należy równocześnie przesłać do Głównego Urzędu Statystycznego (art. 3 ust. 3).

19 stycznia 1947 r. — Głosowanie do Sejmu Ustawodawczego.

31 stycznia 1947 r. — Generalny Komisarz Wyborczy ogłasza na posiedzeniu Państwowej Komisji Wyborczej rezultat wyborów w poszczególnych okręgach, jak również z list państwowych, przy czym protokół tego posiedzenia ogłasza się w „Monitorze Polskim" (art. 66).

SUDAN POD PROTEKTORATEM

KAIR, 15. 11. (France Presse). Egipski premier odczytał w dniu otwarcia parlamentu egipskiego notę tronową króla Faruka. W mowie tej król zapowiada, że w najbliższym czasie, tj. w przeciągu 3-ch miesięcy, wojska brytyjskie zostaną usunięte z Kairu i Aleksandrii.

Ewakuacja z innych okolic nastąpi później.

W sprawie Sudanu król zapowiedział szeroką autonomię pod protektoratem Egiptu.

WIZYTA U PREMIERA

Dnia 12 listopada r. b. Premier Edward Osóbka-Morawski przyjął w Prezydium Rady Ministrów posła szwedzkiego, p. Vestringa, któremu towarzyszył p. Ernstrels, przybyłych ze Sztokholmu celem skoordynowania akcji pomocy okazywanej przez państwo i społeczeństwo szwedzkie Polsce.

* * *

Dnia 13 listopada rb. premier Edward Osóbka-Morawski przyjął w Prezydium Rady Ministrów czechosłowackiego ministra przemysłu, p. Lauszmana, któremu towarzyszył poseł Czechosłowacji dr Hejret.

DELEGACI MIN. ROLNICTWA ZSRR W KRAKOWIE

(k) Wczoraj przybyli do Krakowa delegaci Ministerstwa Rolnictwa Zw. Radzieckiego w osobach Malcewa, Sulina i Abramenki, celem zapoznania się z organizacją tępienia szkodników w rolnictwie, a przede wszystkim stonki ziemniaczanej.

Po zapoznaniu się z planem pracy w walce ze szkodnikami Wojewódzkiej Izby Rolniczej, delegaci radzieccy zwiedzili stację ochrony roślin i inne ośrodki na terenie województwa krakowskiego, zorganizowane w celu planowej akcji w tępieniu szkodników płodów rolniczych.

Z NIEMIEC OKUPOWANYCH

— Z Berna donoszą, że w 3 prowincjach niemieckich w brytyjskiej strefie okupacyjnej powołano ministrów aprowizacji, pracy i opieki społecznej. Przy każdym ministerstwie będą przydzieleni w charakterze doradców oficerowie brytyjscy.

— Sąd denazifikacyjny w Dachau aresztował b. prokuratora tego sądu, stojącego pod zarzutem o wydanie władzom Gestapo księdza katolickiego Kisingera.

— W Norymberdze wygotowano już akt oskarżenia przeciwko niemieckiemu marszałkowi lotnictwa Milchowi.

Eden o problemach okupacji

LONDYN, 15. 11. (BBC). Były min. spraw zagranicznych Eden na sesji Izby Gmin wystąpił z krytyką polityki rządu na terenie Niemiec.

Eden stwierdził, że Wielka Brytania nie jest w stanie w dalszym ciągu ponosić konsekwencyj układu w Poczdamie, jeśli inni sygnatariusze tego nie będą czynić. „Albo respektujemy powyższy układ jako całość, albo odrzucamy go jako całość".

Eden mówił, że w brytyjskiej strefie okupacyjnej rozmontowuje się fabryki, aby zadość uczynić należnościom reparacyjnym oraz aby pokryć deficyty we bilanse. Produkcja stali w brytyjskiej strefie osiągnęła zaledwie 25% stanu, na jaki zezwala umowa poczdamska, podobnie produkcja węglowa nie przekracza 50% przewidzianej normy.

Na zakończenie min. Eden zajął się polityką wewnętrzną.

DELEGAT SZWECJI DO ONZ

SZTOKHOLM, 15. 11. (PAP). Minister spraw zagranicznych Oesten Unden został wybrany delegatem szwedzkim w ONZ.

Gorąca dyskusja w sprawie veta

Pogląd ZSRR na sprawę powiernictwa

LONDYN. 15. 11. (BBC) Na komisji politycznej ONZ w Nowym Jorku trwała w dalszym ciągu debata w sprawie veta. Przemawiali przedstawiciele Australii i Kuby, domagając się ograniczenia prawa veta.

Przedstawiciel Australii powiedział, że małe narody w San Francisco zgodziły się na wprowadzenie tego prawa pod groźbą, że jeśli nie zgodzą się na nie, to żadna Karta Narodów Zjednoczonych nie zostanie uchwalona.

Przedstawiciel Australii widzi, że prawo to było dotąd wykorzystywane w sposób niestosowny i że czas jest, aby temu zapobiec.

Delegat Kuby domagał się powołania specjalnej komisji, której zadaniem byłoby rozpatrzenie tej sprawy.

Następne zebranie komisji politycznej we czwartek w godzinach wieczornych. Oczekuje się zasadniczych wypowiedzi przedstawicieli 4-ch mocarstw. Delegaci Stanów Zjednoczonych i Wielkiej Brytanii opowiedzą się prawdopodobnie za stosowaniem prawa veta, ale w sposób ograniczony.

Na posiedzeniu komisji powierniczej ONZ ambasador Nowikow przedstawił pogląd ZSRR na sprawę powiernictwa.

Zagadnienie terytoriów mandatowych nie może zawisnąć w powietrzu — stwierdził Nowikow. Mogą być tylko dwa sposoby rozwiązania — obdarzyć ludność tych terytoriów niepodległością, albo ustanowić nad nimi opiekę międzynarodową.

Tojo oskarża Togo

PARYŻ, 15. 11. (PAP). Agencja France Presse donosi z Tokio, że w dalszym ciągu procesu przeciwko b. członkom rządu japońskiego, oskarżony b. premier Tojo starał się zrzucić całą odpowiedzialność za opóźnienie dostarczenia noty zrywającej rokowania japońsko-amerykańskie na b. ministra spraw zagranicznych Togo.

Skargi na Ubezpieczalnie Społeczne i stołówki

Czy jest jaka łączność między tymi instytucjami? Zdawałoby się, że zadania są różne, że należą do różnych kategorii świadczeń na rzecz świata pracy.

SKARGI NA UBEZPIECZALNIE...

Słyszy się skargi, często uręgliwe, uwagi pod adresem Ubezpieczalni, mówi się o niesprawiedliwości świadczeń, niedostatecznej pomocy lekarskiej, odmawianie odpowiednich lekarstw i wiele innych zarzutów sławiają ubezpieczeni swojej instytucji.

Czy takie ustosunkowanie się ma swoje podstawy, czy zainteresowani wyrokują obiektywnie.

Nie da się zaprzeczyć, że tak dawne Kasy Chorych, jak zmodernizowane Ubezpieczalnie, nie mają dobrego klimatu, mają wyraźnie „złą reputację". Jeżeli przyjmiemy, że lecznictwo masowe nie może się równać z lecznictwem prywatnym „za pieniądze", jak to się popularnie określa, to i tak zasadniczo ustosunkowanie się zainteresowanych jest dla Ubezpieczalń krzywdzące. Na czoło wysuwają się momenty drugorzędnego znaczenia, które właśnie zaciemniają właściwy zakres i doniosłość świadczeń. W pierwszym okresie działania lecznictwa powszechnego dla świata pracy, lekarze, personel pomocniczy i aparat urzędniczy w większości nie stali na wysokości zadania. Praca była w pogardzie, robotnicy należeli do „niższej" kategorii ludzi, ustosunkowanie się do nich musiało budzić poważne zastrzeżenia i niechęć. Biurokracja, ta klęska społeczna, grzebała instytucję o takiej wadze i znaczeniu, jak lecznictwo powszechne.

ŻYJEMY POD ZNAKIEM STOŁÓWKI

Żyjemy obecnie pod znakiem stołówki, instytucji działającej — o bardzo szerokim zakresie. Wszystkie zakłady pracy fabrycznej, kopalnie, urzędy, uczelnie, prowadzą stołówki, pomagając milionom do przeżycia dnia pracy.

W okresie, kiedy ludność walczy z trudnościami aprowizacyjnymi, kiedy posiłek w porze obiadowej ma podstawowe znaczenie w odżywianiu, stołówka nabiera specjalnego kolorytu.

„Bodajbyś całe życie jadł w stołówce". Taką narzuca klątwę jeden „stołówkarz" drugiemu. Instytucja stołówki jest jeszcze bardzo młoda, liczy niecałe dwa lata, i już zdobyła tak złą reputację.

Należy stwierdzić z całą obiektywnością bez uprzedzenia, że 90% stołówek nie spełnia swojego zadania. Nie może być mowy, przy masowej produkcji obiadów, o wyszukanych potrawach, gdyby nawet „surowiec" był w dobrym gatunku. Przeważnie przyrządzanie, technika gotowania jest postawiona na niskim poziomie. Stołówka więc mimo założenia nie spełnia swojego zadania, przeciwnie budzi niezadowolenie, zresztą zupełnie uzasadnione.

STOŁÓWKI SĄ POTRZEBNE...

A przecież stołówka mogła by odegrać ważną rolę w odżywianiu ludności pracującej, gdyby była dobrze prowadzona, oddana w ręce czynnika społecznego, świadomego znaczenia tej placówki dla zdrowia ludzi pracujących.

W normalnych warunkach to zagadnienie nie istniało. W każdym szynku, gospodzie, restauracji, można było zjeść obiad, czy kupić kawałek kiełbasy, śledzia i t. d., zależnie od możliwości zarobkowych. Obecnie te wszystkie zakłady stoją do dyspozycji jedynie szabrowników, handlarzy walutowych, kombinatorów spod ciemnego znaku. Nie można pracować bez doprowadzenia do organizmu odpowiedniej ilości kalorii, inaczej następuje przedwczesne wyczerpanie organizmu, podatnego na choroby.

...NALEŻY JE TYLKO POPRAWIĆ

Skoro stołówki nie zdały egzaminu i ustosunkowanie do nich jest negatywne, czy należy je znieść i dawać ekwiwalent w gotówce? Takie tendencje wyrazają czynniki gospodarcze. Czy są one słuszne, na to pytanie muszą dać odpowiedź zainteresowani.

Zdaje nam się, że „zamiana złego na gorsze" nie jest żadnym rozwiązaniem. Należy dążyć do poprawy stosunków w stołówkach, żeby wszystkie produkty były odpowiednio przyrządzone. Jeszcze daleka droga do normalizacji stosunków na tym odcinku.

Reputacja stołówek może ulec poprawie, jeżeli będą zastosowane odpowiednie środki zaradcze.

Dorota Kłuszyńska

PO WYROKU

Rejonowy Sąd Wojskowy w wyniku czterodniowej rozprawy ogłosił 12 b. m. wyrok w największym procesie politycznym w odrodzonej Polsce. Dwaj główni oskarżeni mordercy posła Ścibiorka skazani zostali na karę śmierci, trzej — na karę 10 lat więzienia, jedna na karę 5 lat więzienia.

Nad salą sądową unosił się przez cztery dni duch Eligiusza Niewiadomskiego. Proces zabójców wybitnego działacza ludowego, uznanego przez bandę faszystowską za zdrajcę dlatego, że był wierny zasadom demokracji, odsłonił cały koszmar „ideologii", psychiki i metod działania ośrodków polskiego wojującego wstecznictwa. Zabójstwo Bolesława Ścibiorka było nie tylko ohydnym mordem kapturowym, będącym specjalnością polskich pogrobowców Niewiadomskiego, ale także najbardziej cyniczną prowokacją polityczną. Jednocześnie z hukiem wystrzałów w łazience zamordowanego przewódcy ludowego — wszystkie ośrodki wstecznictwa zaczęły kolportować potworne oszczerstwo, jakoby zbrodnia była dziełem państwowych władz bezpieczeństwa. Niestety — jak tego dowiódł proces sądowy oszczerstwo to mające na celu podważanie zaufania społeczeństwa do demokratycznego rządu szerzone było nie tylko przez podziemne bandy faszystowskie, ale także przez znaczną część działaczy Polskiego Stronnictwa Ludowego.

Sprawa zabójstwa Bolesława Ścibiorka rozeszła się szerokim echem po świecie. Oszczerstwo przedostało się za granicę; dwaj ministrowie spraw zagranicznych nie wahali się powtórzyć je publicznie jako oskarżenie pod adresem demokracji polskiej.

I gdyby — zabójcy nie zostali schwytani — kto wie jak długo jeszcze potworna plotka wykorzystywana byłaby jako „argument" przeciwko obozowi rządowemu.

*

Ścibiorek został zabity, bo reprezentował chłopskie radykalne skrzydło PSL, bo jeden z pierwszych przystąpił do budowy ludowego państwa, bo był zwolennikiem współdziałania wszystkich stronnictw demokratycznych. Bruździł w PSL, tak określili sens polityczny tej ohydnej zbrodni jej bezpośredni sprawcy. Zabójcy nie byli członkami PSL. Ale prawicowe skrzydło PSL było dla nich łokatą nadziei na likwidację rządów ludowych. Marzyli o „nocy długich noży" w Polsce i w imię tej koszmarnej wizji — zamordowali jednego z najofiarniejszych przywódców chłopów polskich.

*

Proces zabójców Bolesława Ścibiorka był procesem głęboko tragicznym. Członkowie bandy „Orsza" rekrutowali się spośród byłych bojowców z czasów okupacji. Po odzyskaniu niepodległości stracili busolę polityczną. Opętał ich zły duch faszystowskiego fanatyka. Młodzi chłopcy, którzy walczyli z Niemcami stali się pogrobowcami hitleryzmu w walce z demokratycznym, niepodległym państwem polskim. Nienawiść do postępu, do rządów ludowych, głupota wstecznictwa — ułożyły im kainową broń do ręki. Dawni bojowcy stali się bratobójczymi bandytami...

*

Proces o zabójstwo Bolesława Ścibiorka wykazał w całej jaskrawości, do czego doprowadzić może bakcyl faszystowskiej nienawiści. Ten bakcyl w interesie przyszłości państwa polskiego, w interesie zdrowia moralnego narodu, w interesie postępu — musi zostać zypalony do dna.

Trzeba także zrobić wszystko, to jest obowiązkiem każdego uczciwego Polaka, by z życia polskiego znikła atmosfera plotki i oszczerstwa. Oszczerstwa, które truje, jatrzy i rodzi nienawiść. R. E.

Skład zawodowy parlamentu francuskiego

PARYŻ, 15. 11. (PAP). Skład zawodowy nowego Zgromadzenia Narodowego przedstawia się następująco: 50 rolników, 158 robotników, 55 adwokatów, 41 wykładowców, 38 dziennikarzy, 34 urzędników, 18 przemysłowców, 17 lekarzy, 17 kupców, 14 rzemieślników i 12 notariuszów.

Inne zawody zyskały poniżej 10 miejsc. Wśród tych znajduje się: 5 generałów, 3 wyższych urzędników, 3 oficerów, 2 księży i 1 literat.

W obecnym zgromadzeniu są 33 posłanki wobec 29 w ostatniej konstytuancie. Najwięcej mandatów przypada na nauczycielki — 5, dalej urzędniczki — 4, robotnice, dziennikarki, pielęgniarki i gospodynie — po 2 miejsca.

*

Z powyższego zestawienia wynika, że najwięcej mandatów zdobyli robotnicy, a najmniej księżą i literaci.

Socjaliści francuscy analizują wyniki wyborów

(PAP). W kołach politycznych oczekuje się z wielkim zainteresowaniem obrad krajowej rady francuskiej partii socjalistycznej. Obrady te, na których omawiane będą wyniki wyborów, zapowiadają się bardzo burzliwie.

Na porządku dziennym znajduje się sprawa korsykańskiego okręgu SFIO, gdzie — jak wiadomo — wystawiono wspólną listę socjalistyczno-komunistyczną. Władze okręgu zostały przez kierownictwo SFIO zawieszone za utworzenie jednolitego frontu bez porozumienia się z władzami naczelnymi.

Analiza wyników wyborów wskazuje, że gdyby wystawiono wspólne listy socjalistyczno-komunistyczne, wówczas obie partie zyskałyby conajmniej 30 mandatów więcej i dysponowałyby w Izbie absolutną większością.

„Populaire" z dn. 13 bm. pisze w artykule wstępnym, że przyszły rząd będzie musiał się oprzeć na lojalnej, ufnej braterskiej współpracy grup lewicowych.

Obserwatorzy polityczni zwracają szczególną uwagę na oświadczenie przywódców partii komunistycznej, którzy podkreślili, że gotowi są wziąć pełną odpowiedzialność, jaka ciąży na niej, jako największej partii politycznej we Francji. (w).

RADA ZDROWIA PPS

W najbliższym czasie powstanie przy CKW PPS nowa Rada. Będzie to Rada Zdrowia — organ doradczo-opiniodawczy PPS w zagadnieniach służby zdrowia. Rada Zdrowia będzie również analizować poszczególne zagadnienia z dziedziny służby zdrowia i opracowywać je pod kątem widzenia wytycznych programu Partii.

Przy Wydziale Społeczno-Zawodowym CKW PPS powstanie również w najbliższych dniach Sekcja lekarzy PPS-owców. Analogiczne Sekcje będą się tworzyć przy wojewódzkich, powiatowych i miejskich komitetach PPS.

Komitety Organizacyjne Rady Zdrowia i Sekcji Lekarzy przystąpiły już do pracy.

Konserwatywny tygodnik „Economist" o sytuacji gospodarczej w Polsce

Jaka istnieje pewność, że polski Trzyletni Plan Odbudowy będzie mógł być przeprowadzony?

Zadając to pytanie, warszawski korespondent najpoważniejszego angielskiego tygodnika gospodarczego „The Economist" sam udziela na nie odpowiedzi.

W numerze 5381 „Economist" czytamy:

„Energiczna polityka znajduje jak dotychczas swe potwierdzenie w życiu. Dzieje się to w wielkiej mierze dzięki godnej podkreślenia solidarnej współpracy polskich robotników. Odsunęła ona już teraz groźbę inflacji, która była nie mniejsza aniżeli na Węgrzech. W ciągu trzech trymestrów 1946 r. w samych tylko upaństwowionych zakładach przemysłowych, które zatrudniają 40 procent wszystkich robotników przemysłowych, zarobki wzrosły ponad 6 miliardów złotych. Dalsza podwyżka zarobków jeszcze w tym roku wydaje się w dostatecznej mierze uzasadniona zaufaniem, z jakim rząd odnosi się do dalszego wzrostu produkcji, do rozwoju handlu zagranicznego i do wpłynięcia niemieckich odszkodowań wojennych.

Przymusowe świadczenia rzeczowe wsi, tak nieprzyjemne dla rządu jak uciążliwe dla chłopów, zostały zniesione, ponieważ wieś dzięki dostatecznemu wyposażeniu jest w stanie zapewnić odpowiednio duże dostawy żywności na wolnym rynku, co z kolei przyczynia się do stałego obniżania cen. Obecnie fabrykuje się więcej parowozów, więcej wagonów kolejowych, energii elektrycznej, szkła, obuwia i wyrobów metalowych niż przed wojną. Produkcja węgla, żelaza, stali, cementu, cynku, maszyn rolnych i niektórych chemikalii osiąga poziom przedwojenny. Produkcja wyrobów włókienniczych i papieru przekroczyła już 50 procent produkcji przedwojennej. Tak więc mimo braku najniezbędniejszych elementów, w pierwszym okresie osiągnięto już teraz taki stopień równowagi, jaki wydawał się zgoła niemożliwy w chwili, gdy Niemcy opuszczali Polskę.

Instytut Francuski w Krakowie

(Bg.) W bieżącym tygodniu rozpoczyna swoje prace w Krakowie Instytut Francuski Uniwersytetu Paryskiego w swoim lokalu przy ul. św. Jana 15, którego normalne wykłady i ćwiczenia przewidziane są począwszy od dnia 20 listopada br. Dnie i godziny wpisów w Sekretariacie Instytutu będą podane w osobnych ogłoszeniach.

Instytut Francuski w Polsce pracuje pod ogólną dyrekcją prof. dra Francastel w trzech ośrodkach: Warszawie, Krakowie i Łodzi. Jest to wyższy zakład naukowy, w którym studia trwają dwa lata; przy końcu każdego roku przewidziane są egzaminy roczne, a przy końcu studiów otrzymuje się dyplom. Wyniki egzaminów będą miały w zależności od uzyskanej lokaty wedle ilości punktów organizacyjnych wpływ na ewentualne przyznanie stypendiów naukowych na dalsze studia we Francji.

Instytut przyjmuje zarówno studentów (z egzaminem dojrzałości), jak wolnych słuchaczy; pierwsi prócz słuchania wykładów uczestniczą w ćwiczeniach praktycznych i poddani są egzaminom, drudzy słuchają wykładów i korzystają z biblioteki Instytutu.

Rozpoczynając swoje prace w Krakowie Instytut obejmie na razie dwie sekcje: humanistyczną i matem.-przyrodniczą; prawdopodobnie wkrótce dojdą do nich prace z dziedziny filozofii (socjologii) i historii.

Na sekcji humanistycznej wykładane będą na razie: studium języka francuskiego (gramatyka, fonetyka itd.), studium literatury francuskiej (klasycznej i współczesnej); ponadto prowadzone będą ćwiczenia praktyczne w zakresie przekładów.

Na sekcji matematycznej prace prowadzić będzie p. Gustaw Choquet, były uczeń Ecole Normale Supierièure w Paryżu, doktor nauk przyrodniczych. W zakresie literatury prace prowadzić będzie prof. Jean Bourrilly, były uczeń Ecole Normale Supierièure w Paryżu, agrege Uniwersytetu. Ponadto wykłady prowadzić będą pp.: H. Bernard, lektor Uniwersytetu Jagiellońskiego, Pani Billet, licencjat filozofii i pani Choquet, licencjat filozofii.

KOMISJA POLSKO - JUGOSŁOWIAŃSKA

(od) W związku z zakończeniem działalności Mieszanej Komisji Polsko-Jugosłowiańskiej dla celów repatriacyjnych, na której czele ze strony jugosłowiańskiej stoi Sawa Diordiewić z polskiej dr. Mączka, bawili w ostatnich dniach Jugosłowianie w Krakowie.

Komisja Mieszana przeprowadziła repatriację 16.000 Polaków z Bośni na ziemie odzyskane.

Repatrianci są trzecim pokoleniem Polaków, którzy za czasów gubernatora Bośni i Hercogowiny Bilińskiego wyemigrowali z Polski. Rząd Jugosłowiański zgodził się zwolnić ich z obywatelstwa i pozwolił im zabrać cały inwentarz żywy i martwy.

Zostali oni umieszczeni w Bolesławicach na Dolnym Śląsku gdzie woj. wrocławski otoczył ich specjalną opieką.

PLENARNE POSIEDZENIE KCZZ

W dniu 25, 26, 27 listopada br. odbędzie się w Warszawie plenarne posiedzenie K. C. Z. Z. z udziałem przewodniczących i sekretarzy generalnych Zarządów Głównych, a także przewodniczących i sekretarzy O. K. Z. Z-tów.

Porządek dzienny.

1) Sprawozdanie organizacyjne za ubiegły okres.

2) Zatwierdzenie uchwał Prezydium i Wydziału Wykonawczego za okres od 22 marca rb. do 28 października rb.

3) Sytuacja gospodarcza a postulaty świata pracy.

4) Trzyletni Plan Gospodarczy

5) Związki Zawodowe a wybory

6) Sprawa nabycia nieruchomości w Warszawie przy ulicach Kopernika i Sewerynów i zaciągnięcia w B. G. K. pożyczki na kupno i obciążenia tą pożyczką Hipoteki nabytych nieruchomości.

W 100 ROCZNICĘ E. WASILEWSKIEGO

(od) Dziś przypada setna rocznica śmierci Edmunda Wasilewskiego, piewcy Krakowa i Wawelu.

Edmund Wasilewski urodził się w r. 1814 i należał do drugiego pokolenia romantyków.

W licznych utworach poetyckich dał wyraz swemu umiłowaniu grodu podwawelskiego. On to ułożył popularne krakowiaki jak np. „Na Wawel na Wawel Krakowiaczku żwawy", do których muzykę skomponował Moniuszko. Wasilewski również, dał natchnienie Wyspiańskiemu, który jak sam przyznał, oparł się na jego twórczości pisząc „Akropolis".

Aby dać wyraz czci i hołdu dla twórczości zmarłego poety, Zarząd Miejski wzywa społeczeństwo krakowskie do jak najliczniejszego udziału w uroczystości złożenia wieńca na grobie jego, w dniu 16 bm. o godz. 10.30.

PLAN GOSPODARCZY

W ramach rozpoczynającej się akcji odczytowej, organizowanej przez krakowski ośrodek Zw. Niezależnej Młodz. Socjalistycznej, dziś, t. j. w piątek, dn. 15 bm. o g. 19 tow. red. Tad. Sołtan wygłosi prelekcję: „Gospodarka planowa i sprawa odbudowy", w której omówi zagadnienia teoretyczne i praktyczne, związane z 3-letnim planem gospodarczym. Odczyt ten przeznaczony dla członków partii ZNMS, OM TUR, sympatyków oraz gości, odbędzie się w sali konferencyjnej MK PPS (Rynek Gł. 30, I piętro).

TOW. PRZYJACIÓŁ WARSZAWY

(od). Na ostatnim zebraniu delegatów powiatowych komitetu odbudowy stolicy w Krakowie, padł projekt założenia towarzystwa przyjaciół Warszawy.

Celem tego towarzystwa byłoby rozszerzanie wiadomości o dawnej stolicy, o zniszczeniu jej obecnym i pomocy, jaka jej się należy od całego narodu.

Projekt ten wywołał gorącą dyskusję i będzie omawiany jeszcze na zjeździe delegatów wojewódzkich, który odbędzie się w Warszawie dnia 17 b. m.

Pomysł założenia Towarzystwa Przyjaciół Warszawy zjednał sobie dużo zwolenników w Krakowie. Miejmy nadzieję, że na plenarnym zebraniu w Warszawie zostanie przegłosowany.

KOMUNIKAT OKZZ

O. K. Z. Z. Wydział Kultury i Oświaty zawiadamia wszystkich referentów dla spraw Kultury i Oświaty i kierowników świetlic, że w związku z zapowiedzianym przyjazdem delegata Komisji Centralnej Związków Zawodowych zamiast miesięcznych odpraw, które odbyć się miały w dniu 16 bm. dla referentów i 21 bm dla kierowników świetlic, odbędzie się wspólna konferencja z udziałem przedstawiciela K. C. Z. Z. w dniu 19 bm. o godz. 9-tej rano w Związkowym Domu Kultury, ul. 1 Maja 1 (Dunajewskiego 1). Obecność wszystkich obowiązkowa.

TEATRY DLA ZW. ZAWODOWYCH

W poniedziałek, 18 listopada o godz. 19.15 powtórzony będzie na Małej Sali Starego Teatru „Żeglarz" Szaniawskiego dla Związków Zawodowych.

W sobotę, 23 listopada grana będzie sztuka Świrszczyńskiej „Orfeusz" dla Związków Zawodowych. Początek przedstawienia o godz. 18.20.

Bilety po cenach zniżonych są do nabycia w Wydziale Kultury i Oświaty OKZZ, Karmelicka 1.

WSZYSCY DO AKCJI POMOCY ZIMOWEJ

(k). Drugi raz po odzyskaniu niepodległości wchodzimy w okres zimowy, w którym trzeba zmobilizować wszystkie siły w akcji szeroko zakrojonej pomocy dla ludzi zniszczonych nie tylko długoletnią okupacją i wojną, która przetoczyła się ciężarem tysięcy ton czołgów i armat przez miasta i wsi zostawiając po sobie nędzę i głód.

Trudny okres powojenny spotęgowany niedolą ogromnych rzesz repatriantów ze wszystkich stron świata, niełatwym położeniem tysięcy byłych więźniów hitlerowskich obozów koncentracyjnych i pracy, okres walki o poprawę bytu, o odbudowę, o usunięcie zła, które wyrządził długoletni terror hitlerowski, musi podwoić wysiłki społeczeństwa, aby pomoc dla bezdomnych i najbardziej dotkniętych przejściami wojennymi była jak najwydatniejsza.

Trzeba pamiętać o wsiach i osiedlach, które z trudem dźwigają się z gruzów, o mieszkańcach miast, zniszczonych zbrodniczą ręką jak Warszawa.

Nie wolno zapominać o zbrodniczej działalności terrorystycznych band ukraińskich, które na wschodnim pograniczu niszczą mienie ludności polskiej, podpalając domy, rabując plony i tak często sięgając po życie spokojnych obywateli.

Okres zimowy jest zawsze okresem ciężkim. Nie można dopuścić do tego, aby ci, którzy nie wyleczyli się jeszcze z ran zadanych przez straszliwą wojnę, albo ci, którzy w pracy dla szczęścia i pokoju dotknięci klęskami żywiołowymi lub zbrodniczą działalnością band terrorystycznych, pozostali w tym najcięższym okresie bez pomocy.

I dlatego w akcji pomocy zimowej, którą rozpocznie dnia 17 bm. powszechna zbiórka uliczna w całej Rzeczypospolitej nie może braknąć nikogo.

Każdy najskromniejszy datek będzie wyrazem troski o los wszystkich potrzebujących pomocy, będzie spełnieniem obywatelskiego obowiązku w imię szczęśliwości i dobrobytu odrodzonej Polski.

A więc pamiętajmy! Od dnia 17 listopada wszyscy do akcji pomocy zimowej!

DZISIEJSZE WYKŁADY

W dniu dzisiejszym, tj. w piątek dnia 15 bm. odbędą się w ramach I Kursu dla aktywistów terenowych, organizowanego przez Wydział Propagandowo - Polityczny WK PPS Kraków następujące wykłady:

1. Sytuacja polityczna w kraju — tow. Józef Machno.
2. Technika pracy organizacyjnej — tow. Czesław Dylowicz.
3. Zagadnienia gospodarki rolnej — tow. Jan Rejman.
4. Technika propagandy — tow. Kajtoch.

Wykłady odbywają się w sali konferencyjnej MK PPS (Rynek Główny 30 I piętro). Początek punktualnie o godz. 9-ej. W godzinach popołudniowych odbędą się zajęcia seminaryjne, które prowadzić będą tow. mgr. Stefan Kaczmarek i tow. red. Tadeusz Sołtan. Obecność wszystkich zapisanych na kurs obowiązkowa.

Literat i widz -- o „Orfeuszu"

(Bg) 12 listopada br. w Związku Zawodowym Literatów Polskich odbyła się dyskusja na temat „Orfeusza" A. Świrszczyńskiej.

Miała ona na celu zbliżenie myśli literata, myśli malarza, reżysera i dekoratora z widownią „Orfeusza". Zebraniu przewodniczył Stefan Otwinowski.

Po krótkim wprowadzeniu głos zabrał W. Natanson. Zwrócił on uwagę na zasadniczą cechę „Orfeusza", jako nowego teatru poetyckiego — chodziło mu mianowicie o grę, igraszkę słowną, dowcip propagowany przez autora jako element poruszający zasadniczo ideę sztuki. Orfeusz jako symbol człowieka, który usiłował wybiec poza ciasny krąg swego człowieczeństwa, swego egotyzmu jest wielbicielem Śmiechu, który podejmuje jako broń przeciwko grozie i sile lęku.

Według Jerzego Broszkiewicza głównym punktem, z którego należy spojrzeć na „Orfeusza" jest jedność sztuki — jedność akcji, miejsca i czasu — jedność intelektualna, oparta na myślowym procesie autorki, jedność należąca do innego wymiaru, aniżeli jedność teatru klasycznego.

W „Orfeuszu" trzeba odnaleźć Nowy Teatr, będący wyrazem procesu myślowego autora. Pojmując go według recept jakie przedstawia sam z siebie a nie recept teatru romantycznego.

J. Zagórski podkreślił poezję odczucia, jako zasadniczy element „Orfeusza". „Sztuka ta nie tylko jest dramatem teatralnym, przede wszystkim jest dramatem poezji.

Dotychczasowe opinie prelegentów zawierały zasadniczo słowa pochwały, nie podejmowały żadnej krytyki na temat ani sztuki, ani jej wystawienia.

W związku z tym głos zabrał przewodniczący S. Otwinowski, który podkreślił nieproporcjonalność sugestii teatralnej w porównaniu z sugestią poetycką — „Czynnik teatralny przygłusza nam myśl sztuki". Wystawienie winno być tak obmyślane, aby tekst stał się dla widza jasnym, aby idea intelektualna była widoczna.

Poruszył on także wartość cech „słowiańskich" utworu, przejawiających się w naturalnym i subtelnym dowcipie.

Przemówienia ob. Pietrzykowskiego, I. Gałczyńskiego były wyrazem krytyki samego wystawienia sztuki. Przewagę elementu malarskiego, dekoracyjnego i reżyserskiego zagubiła w sobie całą urodę tekstu poetyckiego. Widz zajęty rzucającymi się w oczy efektami dekoracyjnymi nie odnajdywał ogromnej wartości słowa utworu.

Na krytykę Gałczyńskiego odpowiedział prof. Rzepiński, przew. Związku Plastyków. Przychylając się do opinii swych przedmówców, poruszył słabą stronę sztuki przez nadużycie elementu plastycznego. Poza tym wyraził on niesłuszność dyskusji w interpretowaniu utworu.

Pojmowanie idei zależne jest od uczucia każdego człowieka. W sztuce Świrszczyńskiej spojrzeć należy na bogactwo słowa, ekspresję, niesłychaną wrażliwość kobiecą.

W zakończeniu dyskusji na życzenie zebranych głos zabrała A. Świrszczyńska dziękując wszystkim zabierającym głos za słowa, jakie usłyszała o swym utworze.

PROLETARIACKA SZTUKA

Staraniem referatu ideologicznego Zarządu Środowiska ZNMS w Krakowie zorganizowany został wieczór dyskusyjny poświęcony granej obecnie w Teatrze Kameralnym TUR i cieszącej się zasłużonym powodzeniem sztuce J. B. Priestleya „Miasto w dolinie".

W poniedziałek, dnia 18 bm. w sali konferencyjnej MK PPS (Rynek Gł. 30, I piętro) o godz. 16-tej — tow. dr Bolesław Drobner wygłosi odczyt p. t. „Ciekawa sztuka proletariacka" (rzecz o „Mieście w dolinie" Priestleya). Po odczycie odbędzie się ogólna dyskusja, [illegible]

O TEATRZE WSPÓŁCZESNYM

W akcji odczytowej, organizowanej przez Miejski Komitet TUR w Krakowie, jutro, tj. w sobotę, dnia 16 bm. o godz. 19-tej w sali TUR (ul. Garbarska 1), odbędzie się prelekcja tow. red. Tadeusza Sołtana „Prądy we współczesnym teatrze". Wstęp wolny dla wszystkich, interesujących się sprawami teatru.

Spółdzielcy radzą

Jak walczyć ze zwyżką cen?

(z) Nad tym zagadnieniem zastanawiali się w dniu 14 bm. delegaci najpoważniejszych spółdzielni krakowskich, zebrani w Związku Rewizyjnym Spółdzielni pod przewodnictwem ob. Sendora, przy udziale przedstawiciela Woj. Wydziału Aprowizacji i Handlu (z którego inicjatywy odbyła się konferencja) tow. dr. Kozłowskiego, nacz. mgra Wydry i dra Hisztina z Zarządu Miejskiego, przedstawiciela ochrony skarbowej ob. Wójcika oraz delegata Zarządu „Społem" na okręg krakowski — tow. Balabana.

Jak wynikło ze sprawozdań delegatów, spółdzielnie poniosły już na rzecz akcji obniżki cen wielomilionowe ofiary przez obniżanie marż kalkulacyjnych nawet poniżej poziomu pokrycia kosztów własnych. Dodatnie wyniki tej akcji są niewątpliwe, jednak dla dalszego jej kontynuowania należy wyciągnąć wnioski z nabytego ostatnio doświadczenia. Tu należy np. odpowiednia polityka cen maksymalnych na masło i jaja, aby nie uniemożliwiać pracy spółdzielczości mleczarskiej i nie powodować dalszego odpływu tych produktów na rynek pozaspółdzielczy.

Chłopi muszą zwiększyć podaż produktów rolnych

Tu rozpatrujemy możliwości uzależnienia dostaw towarów z akcji „przemysł dla wsi" od wzajemnych zaofiarowań ziemiopłodów przez rolników. Tow. dyr. Tomczyk ze Spółdzielni Zw. Zaw. Prac. Kolejowych zwrócił uwagę na konieczność poddania akcji interwencyjnej jednolitemu planowi w całym kraju, gdyż — jak to stwierdzili uczestnicy zebrania — akcja ta nie wszędzie ma jednakowe nasilenie. Skutkiem tego Kraków jest oazą niskich cen i produkty z naszej okolicy wykupywane są przez nabywców z odległych nawet zakątków kraju.

Następnie tow. dyr. Balaban omówił działalność „Społem" na różnych odcinkach wymiany gospodarczej i zapewnił, że spółdzielczość w dalszym ciągu pracować będzie przy niskiej kalkulacji dla przeciwdziałania zwyżkom [illegible], gospodarczo nieuzasadnionym. W tej chwili sedno zagadnienia leży w zbyt niskiej podaży produktów rolnych. Stan ten nie może trwać wiecznie, bo chłopi biorąc pod uwagę spadek cen rolniczych poniżej opłacalności na przednówku tegorocznym, jak również możliwość sprowadzenia przez rząd zboża z zagranicy w razie dalszego ociągania się wsi ze sprzedażą — niewątpliwie pospieszą niedługo z większym zaofiarowaniem swych wytworów. Chodzi więc o to, by przy pomocy spółdzielczości przetrwać okres najtrudniejszy, a że głodu w Polsce nie będzie, to rzecz niewątpliwa i oczywista.

Wobec zwiększonej wagi spółdzielczości w życiu społeczno-gospodarczym, zebrani wysunęli postulat, aby dotychczasowe dwuosobowe przedstawicielstwo spółdzielczości w Miejskiej Radzie Narodowej, zostało powiększone.

Imieniem Urzędu Wojewódzkiego przemówił tow. dr Kozłowski, zapewniając, iż postulaty spółdzielców zostaną wzięte pod rozwagę przez odnośne władze, apelując jednocześnie o utrzymywanie kontaktu z Zarządem Miejskim i Urzędem Wojewódzkim przez regularne składanie sprawozdań o akcji interwencyjnej.

Zamykając zebranie, dyr. Sando stwierdził, że nasz ruch spółdzielczy nigdzie nie wykazuje jakichkolwiek śladów ducha spekulacyjnego — to dowodzi jego czystości i zapewnia mu zwycięstwo.

NOWE BIURO PRZEMYSŁU SPOŻYWCZEGO

(bg) W myśl zarządzenia Ministerstwa Aprowizacji i Handlu, na miejsce zlikwidowanego w dniu 1 listopada b. r. Biura Podsekretarzy Stanu dla Spraw Przemysłu Spożywczego powstaje nowe Biuro ekonomiczne przemysłu spożywczego, którego zadaniem będzie opracowywanie i opiniowanie zagadnień ekonomicznych, organizacyjnych i prawnych Przemysłu Spożywczego.

Biuro ekonomiczne będzie organem Ministerstwa Aprowizacji i Handlu.

Działać będzie na prawach Departamentu, podlegając bezpośrednio Podsekretarzowi Stanu dla Spraw Przemysłu Spożywczego.

Z życia PPS PARTII

Zebranie prawników-socjalistów

Zebranie Prawników - Socjalistów odbędzie się w poniedziałek w dniu 25. 11. 1946 r. o godz. 16-tej w Sali Zebrań Domu P. P. S. w Krakowie, Rynek Gł. 30 I p., a nie jak mylnie podano w dniu 19. 11. 1946 — z nast. porządkiem dziennym:

1. Zagajenie
2. Referat „Zadania prawnika-socjalisty w obecnej rzeczywistości" wygłosi poseł mgr. Stanisław Gros z Warszawy.
3. Dyskusja nad referatem.
4. Sprawy organizacyjne — referent wiceprezes Sądu Okręgowego mgr. Majewski Witold.
5. Wybór Zarządu „Komisji Prawniczej" przy W. K. P. P. S.
6. Wolne wnioski.

Zebranie w P. M. T.

W dniu 14 października b. r. odbyło się w Świetlicy robotn. Wytwórni Polskiego Monopolu Tytoniowego Nr 1 w Krakowie zebranie wszystkich pracowników.

Na zebranie przybył tow. prof. Towpacz i tow. sekretarz Rejman J. Po zagajeniu zebrania przez przewodniczącego Komitetu PPS. tow. Gajdy Stanisława, zabrał głos tow. Towpacz, który omawiał konieczność należenia wszystkich a specjalnie młodych pracowników do organizacji TUR.

Równocześnie zobrazował pracę Uniwersytetu Powszechnego, który w swoich ramach zorganizował kursy dokształcające dla robotników, dające im możność po ukończeniu uzyskania stanowiska urzędnika II. kategorii, ewent. dalszego kształcenia się na Uniwersytecie.

Po przemówieniu tow. Towpacza zabrał głos tow. sekretarz Rejman J., który szeroko przedstawił sprawy polityczno-gospodarcze chwili obecnej.

Na zakończenie zebrania wszyscy zgromadzeni odśpiewali — „Czerwony Sztandar".

Na łańcuch prasowy

Komitet Zakładowy PPS Miejskiej Kolei Elektrycznej — Kraków składa zł. 500.— (pięćset) na Fundusz Prasowy i wzywa wszystkie Komitety Zakładowe Miejskie do wpłacania odpowiednich kwot na powyższy cel.

Herbatka towarzyska w nowym gmachu PPS

We środę, dnia 13 b. m. Woj. Komitet PPS podejmował w nowootwartym domu partyjnym w Rynku Głównym 30 szereg zaproszonych gości. Na herbatkę przybyli przedstawiciele wszystkich sfer miasta Krakowa. Pełniący obowiązki gospodarzy członkowie W. K. PPS. z przewodniczącym tow. Dr Bolesławem Drobnerem na czele, gościli m. in. dowódcę O. W. gen. Prus-Więckowskiego, wicewojewodów Rubinskiego i Kuleszę, wiceprezydenta miasta inż. Tora, dyr. H. Monda, przedstawicieli świata nauki: prof. Dr. Nitscha, rektora U. J. prof. Waltera, profesorów Krzyżanowskiego i Kowalskiego, prezesów sądu: Rudnickiego, tow. Różańskiego i tow. Majewskiego, red. „Dziennika Polskiego" S. W. Balickiego, dyrektorów teatru: J. Osterwę i tow. Woznika, oraz przedstawicieli partii z II. sekretarzem K. W. PPR. tow. Łapotem i tow. Staszewskim na czele.

Wygłoszone w trakcie przyjęcia przemówienia dawały wyraz sympatii społeczeństwa krakowskiego dla poczynań Woj. Organizacji PPS. Między innymi zabierali głos gen. Prus-Więckowski, rektor prof. Walter, wiceprezydent Tor, prof. Krzyżanowski, oraz imieniem PPR tow. Łapot, życząc gospodarzom pięknych rezultatów pracy w nowym gmachu partyjnym.

Po spędzeniu kilku godzin w miłej i serdecznej atmosferze, po zakończeniu przyjęcia część zebranych udała się do Teatru Miejskiego im. J. Słowackiego na premierę „Wesela", która stała się wielkim wydarzeniem dla sfer kulturalnych Krakowa.

PIERWSZA ZBIÓRKA NA POMOC ZIMOWĄ

(od.) W niedzielę, dnia 17 bm., odbędzie się na terenie całej Polski pierwsza w tym roku zbiórka uliczna na rzecz akcji pomocy zimowej. W woj. krakowskim tak jak w r. ubiegłym, protektorat nad tą akcją objęli: woj. krakowski dr K. Pasenkiewicz i ks. metropolita kardynał A. Sapieha.

Komitet zwraca się do społeczeństwa z gorącym apelem o poparcie zbiórki. Właśnie Kraków, który stosunkowo mało ucierpiał wskutek działań wojennych, powinien w pierwszym rzędzie pospieszyć z pomocą wysiedlonym i zniszczonym, biednym i głodnym Polakom.

W roku zeszłym Pomoc Zimowa przyszła stosunkowo późno i nie dała oczekiwanych wyników. Stało się to wskutek braku zrozumienia wśród tych warstw, które mogły tę pomoc ofiarować.

OGRANICZENIA W DOSTAWIE GAZU

(o.) Z powodu chwilowego wybitnego ograniczenia w dostawie gazu do Krakowa, Gazownia Miejska nie ma możności dostarczenia konsumentom pełnej ilości gazu mieszanego.

Wobec tego od godz. 8.30—11.30 i od godz. 15.30—19.00 ciśnienie gazu w sieci będzie znacznie zniżone.

Wszystkie tzw. „stałe płomyki" przy instalacjach należy zamknąć i używać ich tylko w chwili normalnego ciśnienia gazu.

Jak się dowiadujemy, stan ten potrwa przez 2 dni.

Z życia OM »TUR«

Akademia ku czci I. Daszyńskiego w Jaworznie

Dnia 31. 10. Miejscowy Komitet w Jaworznie urządził w lokalu własnym uroczystą Akademię w 10-tą rocznicę śmierci tow. Ign. Daszyńskiego. W uroczystości brali udział przedstawiciele P. P. S., Związków Zawodowych, oraz liczna młodzież robotnicza.

Zgromadzonych powitał przew. Miejscowego Komitetu OM TUR tow. Juras. Następnie miały miejsce recytacje. Tow. Spólnik deklamował „Ty coś walczył dla idei", a tow. Szopianka wygłosiła „Testament poległych". Orkiestra smyczkowa świetlicy Z. Z. G. w Jaworznie wykonała pod batutą ob. Nowaka II Suitę Peer Gynt Edw. Griega, oraz „Melodię" Ad. Rubinsteina.

Z kolei zabrał głos tow. Szopa, w dłuższym referacie omawiając działalność Ign. Daszyńskiego oraz wzywając wszystkich obecnych do wykonania testamentu Zmarłego.

Po jednominutowym milczeniu odśpiewano na zakończenie „Czerwony Sztandar" i „Międzynarodówkę".

NIEURZĘDOWA TABELA WYGRANYCH

III-ci dzień ciągnienia III kl. 48 loterii

Wygrane po 50.000 zł. NrNr 8817 65862 73221.

Wygrane po 20.000 zł. NrNr 39983 53518 72878 93164 94433.

Wygrane po 10.000 zł. NrNr 8357 15268 16562 18386 20545 31233 37121 48820 74230 78979 96369.

Wygrane po 5.000 zł. NrNr 13895 15916 26699 42819 45935 47507 48516 65559 89743 92846 95276.

Wygrane po 2.000 zł. NrNr 8283 10952 19639 22512 32923 40443 471 46200 57758 60042 69948 70962 75795 78875 86315 90297.

Wygrane po 1.500 zł. NrNr 6879 969 14020 20064 21358 30178 32183 84237 37439 803 38765 41436 43477 46490 50010 52051 59937 62220 63695 64694 70658 73451 74720 75612 980 77451 82522 83406 84817 87118 88852 92692 98354 99121.

Wygrane po 1.000 zł. NrNr 306 896 938 1138 2268 633 3405 568 728 4501 6143 475 7819 835 8859 874 10373 434 12332 533 973 14430 16139 675 17638 19916 21221 771 23077 770 25710 26050 128 546 27929 28639 31059 785 32987 33838 34378 567 732 35718 794 902 36605 930 37550 38050 066 798 814 39115 227 40136 336 447 642 670 41035 240 582 661 761 829 42557 835 43049 212 880 898 44032 141 690 45642 754 46093 143 278 535 47027 48187 598 709 967 49304 363 453 534 741 974 50234 476 864 51600 612 52605 53394 54117 241 263 378 775 55058 414 505 774 56260 365 937 57449 58144 59473 539 710 780 975 62270 63023 285 555 64027 528 694 66010 556 810 881 67098 208 262 68009 188 706 69265 377 70611 71833 73532 74867 995 75472 663 936 76026 625 955 78003 071 512 79863 80086 693 860 81303 82358 482 580 659 839 966 83165 235 84099 796 943 85661 86184 308 590 646 876 87370 448 481 762 86266 690 89404 698 90245 91146 183 659 92664 909 94986 95471 96054 079 569 97538 751 858 98066 133 604 99108 402 656 751 779.

Wygrane po 250 zł z II-go dnia ciągnienia

Wygrane po 250 zł. NrNr 5 10 81 257 382 720 901 904 946 1004 294 629 641 2132 164 182 228 535 655 700 736 779 3005 124 135 143 146 305 639 643 928 4006 217 298 603 640 845 964 5185 270 427 690 720 927 6021 050 090 346 664 7092 445 462 706 947 8015 079 229 233 454 467 482 789 892 970 9094 104 128 291 330 434 435 861 975 10165 284 518 595 613 733 771 924 997 11020 131 174 245 606 629 663 676 818 984 12010 558 560 648 881 968 13054 136 177 318 377 459 619 824 949 14019 025 045 054 177 181 222 439 578 757 772 848 15310 360 485 768 825 16078 160 235 370 371 409 428 547 690 918 17061 136 185 188 232 274 464 617 634 684 765 810 822 848 918 18039 169 258 488 559 571 629 873 19077 152 328 368 435 548 607 714 721 891 892 20075 125 182 224 282 370 880 965 21190 546 590 602 879 22132 829 836 917 23003 212 347 612 613 670 703 969 24424 534 651 693 879 25045 181 240 277 347 385 394 619 634 814 901 26171 203 317 608 658 715 910 27002 128 276 298 400 434 472 610 847 876 28006 275 371 511 514 520 29100 184 375 752 910 30111 199 379 424 562 608 621 803 948 998 31015 170 442 443 644 849 926 935 981 32119 212 363 404 500 548 713 724 771 774 788 867 900 33081 089 230 290 459 482 555 570 715 753 853 865 879 903 917 934 988 344 346 361 530 675 716 749 35056 286 394 423 449 508 657 739 814 816 965 981 36018 112 137 253 303 403 511 671 832 928 37193 250 262 547 553 611 744 787 873 929 939 38008 073 124 231 246 436 479 494 584 628 689 732 734 815 830 761 39104 121 177 252 430 473 632 634 665 676 696 703 839 964 976 985. 40056 144 317 476 93 501 43 607 39 53 99 753 878 41032 42 116 30 326 92 422 549 609 15 74 724 9 58 60 42034 181 212 11 62 345 463 515 72 94 625 89 706 47 81 861 79 88 955 68 43195 265 6 84 470 575 631 67 77 8 756 68 857 986 14035 68 98 246 301 33 55 484 569 75 94 608 763 96 877 937 40 45027 33 120 7 238 55 6 81 410 24 54 500 27 8 797 800 71 950 61 46007 037 52 63 158 63 81 9 246 327 41 9 70 467 73 634 7 41 75 704 24 39 72 6 7 910 47070 4 131 58 221 87 341 63 4 87 400 403 41 67 97 556 608 62 9 81 756 853 48014 54 108 22 63 96 276 348 436 602 764 964 49070 71

Dalszy ciąg wygranych po 250 zł z II-go ciągnienia podany będzie jutro

DZISIEJSZY KONCERT

Państwowa Filharmonia godz. 19.30 VI. Wielki Koncert Symfoniczny. Dyryguje: W. Bierdiajew. Solista: Gr. Bacewiczówna (skrzypce).

Beethoven-Coriolan, Bacewiczówna — II. Koncert skrzypc., Skriabin — II. Symfonia.

BARBARA KOSTRZEWSKA W „CYRULIKU SEWILSKIM"

Dnia 18 i 19 b. m. o godz. 19-tej w Teatrze im. J. Słowackiego odegrany zostanie „Cyrulik Sewilski". Partię Rozyny odśpiewa świetna artystka Barbara Kostrzewska. Całość poprowadzi prof. W. Bierdiajew. Bilety do nabycia w kasie Teatru Miejskiego.

Dyrekcja Opery zawiadamia, że bilety zakupione na przedstawienie 29 października trzeba wymienić na przedstawienia w dn. 18-go i 19-go b. m.

Repertuar KIN krakowskich

od czwartku, dnia 14 listopada 1946

APOLLO i SZTUKA — film śpiewno-muzyczny z życia amerykańskiej młodzieży akademickiej p. t. „Symfonia młodości".

WARSZAWA — apoteoza miłości i bohaterstwa „Dni i Noce".

UCIECHA — cieszący się niesłabnącym powodzeniem „Złota Maska"

WOLNOŚĆ — Film śpiewno-muzyczny „Wołga, Wołga".

GDAŃSK — „Płomień nie zgasł".

WANDA — Dzieje zwycięskiej Batalii „Wielki Przełom".

ŚWIT — „15-letni kapitan"

SCALA — sensacyjny film amerykański

KOMUNIKAT WYDZIAŁU APROWIZACJI

Miejski Wydział Aprowizacji i Handlu przy ul. 1 Maja 6, parter, podaje jak następuje:

1) Wszystkie zakłady pracy, którym Wydział wydał zaświadczenia na otrzymanie w Izbie Skarbowej zaliczek ziemniaczanych, winny przedłożyć bezzwłocznie temuż Wydziałowi, drugi egzemplarz listy płac, z potwierdzeniem odbioru kwot przez odnośnych pracowników.

2) Na miesiąc grudzień br., Miejski Wydział oraz Urzędy Obwodowe, będą wydawały kartki dziecinne tzw. „D", osobno koloru ceglastego dla dzieci do lat 3, koloru zielonego do lat 7, oraz koloru popielatego dla dzieci do lat 12.

W związku z tym, zakłady pracy oraz prowadzący meldunki, winni przy pobieraniu tych kart, w wykazach swoich podać dokładnie daty urodzin dzieci, [illegible]

dziś w TEATRACH

TEATR MIEJSKI IM. SŁOWACKIEGO godz. 10 „Wesele" Stanisława Wyspiańskiego.

Godz. 19 „Halka" Stanisława Moniuszki

STARY TEATR — duża sala — godz. 18.30 „Orfeusz" Anny Świrszczyńskiej. Mała sala — godz. 19,15 „Żeglarz" J. Szaniawskiego.

TEATR KAMERALNY TUR-a — godz. 19.15 „Miasto w dolinie" J. B. Priestley'a

SIEDEM KOTÓW — godz. 19.15 Wesoła rewia „Od Kankana do Swinga".

GROTESKA, ul. Skarbowa 2 — godz. 16 „Kolorowe Piosenki", widowisko dla dzieci i starszych.

Godz. 19.15 „Bliźniak", komedia muzyczna Z. Gozławy i W. Stępnia.

TEATR OKRĘG. DOMU ŻOŁNIERZA — godz. 19.30 „Moja siostra i ja", operetka

TEATR KOLEJARZA „Z. Z. K.", Kraków, ulica Bocheńska 7, godz. 19 „Mynarz i jego córka", dramat ludowy w 10 obrazach. Opracowanie sceniczne Eugeniusza Załuckiego. Ilustracja muzyczna Wacława Gołonki.

Radio

na dzień 16 listopada 1946 r. (sobota)

Kraków. 6.00 Sygnał czasu. 6.05 Dziennik poranny. 6.20 Gimnastyka poranna. 6.30 Muzyka poranna. 6.57 Sygnał czasu i audycja na „Dzień dobry". 7.05 Muzyka poranna. 7.15 Powtórzenie dziennika. 7.35 Odczytanie programu na dzień bieżący. 7.40 Muzyka poranna. 8.30 Informacje ogólnopolskie. 8.40 Skrzynka P. C. K. 8.50 Audycja szkolna. 9.35 Koncert życzeń. 10.00 Przerwa. 11.30 Kronika krakowska. 11.40 Rozmaitości. 11.57 Sygnał czasu. 12.00 Bicie zegara i hejnał z Wieży Mariackiej. 12.05 Audycja dla świetlic robotniczych. 12.35 5 minut poezji. 12.40 Cezar Franck: Preludium, Chorał i Fuga. 13.00 Koncert południowy w wyk. Małej Orkiestry P. R. 14.00 Odczyt prof. Henryka Mościckiego pt. „Wśród nowych książek". 14.10 „Pieśni angielskie" w wyk. Mieczysława Fogla. 14.30 Słuchowisko dla dzieci Tadeusza Kwiatkowskiego pt. „Lata ptaszek po ulicy". 15.00 Słuchowisko dla dzieci. 15.30 „Ze świata radia". 15.35 Koncert solistów. 16.05 Dziennik popołudniowy. 16.30 Rezerwa. 16.35 Skrzynka techniczna. 16.50 Z życia kulturalnego. 17.00 Audycja dla młodzieży. 17.25 „Przy sobocie po robocie". 18.30 „Nauka przy głośniku". 19.00 Poradnik dla słuchaczy wiejskich". 19.15 Koncert Orkiestry Polskiego Radia. 19.57 Sygnał czasu. 20.00 Myśli wybrane. 20.01 Dziennik wieczorny. 20.25 Koncert popularny Orkiestry Symfonicznej. 21.00 „Opera Poznańska" reportaż i fragmenty widowiska. 21.30 „Głos młodych". 21.45 Kwadrans prozy. 22.00 Audycja rozrywkowa „Oświadczyny". 22.15 Koncert Orkiestry Tanecznej P. R. 23.00 Dziennik wieczorny. 23.20 Program na jutro. 23.30 Muzyka z płyt. 23.50 Program lokalny na dzień następny. 23.55 Dziennik i Hymn.

CENNIK OGŁOSZEŃ:

Ogłoszenia na 1 i 2 stronie za 1 mm szpalty . . . . 20 zł. w tekście za 1 mm szpalty . 10 zł. za tekstem . . . . 10 zł. Drobne ogłoszenia za słowo . . 5 zł. Poszukiwanie rodzin i pracy . . 3 zł. W niedzielę i święta o 50% drożej. Tłustym drukiem 100% drożej.

Ogłoszenia p r z y j m u j e Administracja „Naprzodu", Rynek Główny 30, I. piętro. Polska Agencja Prasowa PAP, Basztowa 10 i upoważnieni akwizytorzy Wydawnictwa.

PRENUMERATA „NAPRZODU" wynosi miesięcznie z odbiorem w punktach sprzedaży 45 zł. — z odnoszeniem do domu w Krakowie 55 zł. — na prowincji, pocztą 50 zł. — prenumeratę przyjmuje: Administracja „Naprzodu", Kraków, Rynek Główny 30, I. piętro — Placówki Sp. „Czytelnik" na terenie m. Krakowa i upoważnieni akwizytorzy. — Na prowincji Powiatowe Komitety Polskiej Partii Socjalistycznej, Konto P. K. O. nr. 813, na które można przesyłać prenumeratę „Naprzodu" i należytość za inseraty.

Wydawca Spółdzielnia Wydawn. „Wiedza". — Redaktor Jerzy Waśniewski. — Redakcja i Admin.: Kraków, Rynek Główny 30, I. p. — Telefon 5-56-53.
Red. nacz. przyjmuje codziennie w godz. 11—12. Sekretarz red. przyjmuje codziennie w godz. 10.30—13.30.
Odbito czcionkami Drukarni Spółdz. „Wiedza" Nr 3 „Naprzód" — Kraków, ul. Orzeszkowej 7. — Telefon 586-53. M—16[illegible]